

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 122.

Anden Session.

38te Møde.

Torsdagen den 28de November.

(Fortf.)

Ordføreren (fortf.): Der er kun eet Tilfælde, i hvilket jeg kunde tænke mig, at den nærværende Lov kunde lægge nogen Hindring i veien for en tvungen Afløsning, det Tilfælde nemlig, at det viste sig, at de Forhaabninger, som Nogle knyttede til denne Lov, bleve realiserede i et ganske overordentlig stort Omfang, naar det viste sig, strax efterat Loven var udkommen, at den blev benyttet rindtom paa alle Fideicommissgodser, og at det der givne Exempel blev efterfulgt ogsaa paa andre Godser, i en saadan Udstrækning, at Fæstegodset kunde sees snart at ville forsvinde; men, skulde dette virkelig skee, skulde man virkelig i en kort Tid saaledes kunne opnaae Selveiendoms Indførelse igjennem frivillige Overenskomster, og skulde paa denne Maade en Afslutningslov blive overflødig, da var dette Noget, som vist Ingen vilde beklage, thi det vil vist Enhver indbømme, at det var det Onskeligste af Alt. (S. N. Hansen: Nei!) En æret Rigsdagsmand siger Nei, jeg kan dog i Sandhed ikke forstaae Andet, end at det ogsaa for Fæsterne maa være fordelagtigt, naar de faae Selveiendom paa de samme Betingelser, som de selv frivilligt erklære sig vel tjente med, og at dette maa være langt fordelagtigere, end naar det skal skee igjennem Tvang (En Stemme: Ganske vist!). Men, skulde derimod disse Forhaabninger vise sig at være illusoriske, skulde det vise sig, at Fæstets Overgang til Selveiendom ingenlunde gik frem med saa raske Skridt, naar denne Lov kom ud, som man havde ønsket, da troer jeg sandelig ikke, at Loven kan lægge nogen Hindring i veien for en tvungen Afløsning; langt snarere maa man

antage, at den vil bortrydde en Hindring, der nu er i Veien for en sliq Afløsning, den Hindring nemlig, som ligger netop i hine Forhaabninger, eller i det Argument, som saa tidt høres, naar det nemlig siges: saalænge man endnu ikke har forsøgt, hvorvidt man kan komme ad Frivillighedens Vej, saalænge bør der dog aldrig være Tale om Anvendelse af Tvang. For mig staaer det aldeles klart, at denne Lov — man troe nu, at den vil blive meer eller mindre virksom — dog altid kun kan virke i Retningen henimod det Maal, som jo er fælles for os Alle, baade for dem, der ønske en tvungen Afløsning, og for dem, der ikke ønske den, nemlig Selveiendommens Fremme.

Mourier: Maa det være mig tilladt at gjøre en ganske kort personlig Bemærkning?

Formanden: Den ærede Rigsdagsmand har Ordet, for at gjøre en kort personlig Bemærkning.

Mourier: Den ærede Ordfører har sagt, at jeg skulde have spurgt om, hvad Grund der var til at gjøre Mere for Fæsterne paa Fideicommissgodser end for andre Fæstere, og har fremsat nogle Uttringer, for at besvare dette. Jeg skal blot tillade mig at bemærke, at jeg ikke har opfattet og fra mit Standpunkt ikke har kunnet opfatte dette Spørgsmaal.

Justitsministeren: Det Foredrag, som vi nys hørte af den ærede Ordfører, gjør det overflødig for mig at yttre mig saaledes, som jeg ellers vilde have anseet det for nødvendigt. I Anledning af de Bemærkninger, der idag ere fremkomne fra enkelte af de ærede Rigsdagsmænd angaaende de Bevillinger, som fra Justitsministeriet ere udfærdigede til Afhændelse af Bøndergods, der hører til Lehn- og Fideicommissgodser, da vil det af den ærede Ordførers Udtalelser vistnok være blevet til-